

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/117/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113232708
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113232708.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandrávej a sudcov JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom 821 08 Bratislava, Karadžičova 8, IČO: 35 831 154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom 810 00 Bratislava, Karadžičova 8, proti žalovanému: S. X., trvale bytom XXX XX K. S. XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou D. H., súdnou tajomníčkou Q. súdu K., za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa E. so sídlom XXX XX K., J.. legionárov 5, F.: XX XXX XXX, právne zastúpený Z.. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom 089 01 Svidník, Ul. Sov. Hrdinov 163/66, o zaplatenie 7.750,48 Eur a prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 17C/154/2014-94 zo dňa 27.10.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d u j e sa rozsudok vo výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšku okrem úroku z omeškania zo sumy 3.947,11 Eur.

II. Z r u š u j e sa rozsudok v časti úroku z omeškania zo sumy 3.947,11 Eur a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia sa vec vracia prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 3.947,11 Eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, vo zvyšku návrh zamietol. Žalobcovi a žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na trovách konania náklady právneho zastúpenia vo výške 588,12 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, advokáta do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vychádzal zo skutkového stavu, že medzi predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 21. 04. 2008 bola uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. 0504489460 (ďalej len „Zmluva o splátkovom úvere“), na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 190.000,- Sk (6.306,84 Eur) s úrokovou sadzbou 11,75 %, spracovateľským poplatkom 1.849,50 Sk, poplatkom za správu úveru 60,- Sk, dohodnutou výškou splátky 2.780,- Sk (92,27 Eur) so splatnosťou prvej splátky dňa 20. 05. 2008, s počtom splátok 119, konečnou splatnosťou 20. 03. 2018, ročnou percentuálnou mierou nákladov: 13,48 % a celkovými nákladmi spojenými s úverom 143.196,50 Sk. Pôvodný veriteľ písomne vyhlásil mimoriadnu splatnosť Zmluvy o splátkovom úvere z dôvodu porušenia povinných zmluvných povinností na strane žalovaného podľa bodu 7.61 písm. a) Všeobecných obchodných podmienok s tým, že ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úverová pohľadávka bola vo výške 8.066,05 Eur, a to ku dňu 18. 02. 2013 a zároveň bol žalovaný vyzvaný, aby do 10 dní od prevzatia oznámenia zaplatil celú zosplatenú sumu. Dňa 28.03.2013 pôvodný veriteľ (Slovenská sporiteľňa, a. s.) postúpil žalobcovi pohľadávku zo zmluvy o splátkovom úvere na základe Zmluvy o postúpení a zároveň oznámil túto

skutočnosť žalovanému listom zo dňa 05. 04. 2013 s tým, že ho vyzval, aby postúpenú pohľadávku vo výške 8.195,02 Eur s príslušenstvom uhradil priamo postupníkovi a v prospech účtu postupníka. Prvostupňový súd zistil, že v Zmluve o splátkovom úvere sa síce nachádza údaj o výške splátok istiny, ale nie údaj o výške, počte a termínoch splátok úrokov a iných poplatkov. Pôvodný veriteľ, pokiaľ ide o výšku úrokov, toto úročenie riešil len v rámci Všeobecných obchodných podmienok v bode 7.4. Považoval tvrdenia vedľajšieho účastníka, že v danom prípade ide o nesplnenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení noviel za dôvodné, pretože v Zmluve o splátkovom úvere pôvodný veriteľ neriešil výšku, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov. Pôvodný veriteľ odkázal na úverové podmienky a Všeobecné obchodné podmienky s tým, že je banka oprávnená požadovať zaplatenie úrokov z omeškania, vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, postúpiť pohľadávku, uplatniť si svoje práva na rozhodcovskom súde, resp. na všeobecnom súde, vymáhať pohľadávku formou exekučného konania v prípade porušenia akýchkoľvek povinností zo strany dlžníka. Vzhľadom na riešenie splácania úrokov až vo Všeobecných obchodných podmienkach, poukázal na bod 29 a 30 uznesenia Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I ÚS 3512/2011.

Prvostupňový súd mal za to, že Zmluva o splátkovom úvere neobsahuje zákonom žiadané náležitosti a sankciou za takéto porušenie je, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 6.306,84 Eur, celkovo uhradil 2.359,73 Eur, z tohto dôvodu žalovanému tak vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi rozdiel, ktorý predstavuje 3.947,11 Eur, ktorú sumu zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi. Vo zvyšku návrh zamietol z dôvodov že žalobcovi nevzniká nárok na iné plnenie okrem doplatenia do poskytnutej istiny. Nepriznal žalobcovi nárok na úrok, na poplatky a úrok z omeškania.

Poukázal na ustanovenie § 3 ods. 1, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1 až 5, § 54 ods. 1, § 457 Občianskeho zákonníka a ust. § 4 ods. 1 až 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že predmetná úverová zmluva obsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase jej uzavretia, vrátane výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Každý právny úkon sa posudzuje podľa jeho obsahu. Jednoduchým aritmetickým prepočtom by prvostupňový súd zistil, že napriek tomu, že je predmetná splátka 92,28 Eur označená v zmluve ako splátka istiny, ide o riadnu mesačnú splátku úveru pozostávajúcu zo všetkých troch zložiek. Obsahom znenia zákona § 4 ods. 2 písm. i) Spotrebiteľského zákona, ako sa nesprávne domnieva súd prvého stupňa, nie je založenie povinnosti v zmluve rozdeliť splátku úveru na tri samostatné splátky: splátku istiny, splátku úrokov z omeškania, splátku poplatkov, ale vymedziť zložky úverovej splátky. Túto skutočnosť potvrdzuje aj bežná banková prax, keď v drvivej väčšine spotrebiteľských úverov je dojednaná splátka úveru vždy jednou splátkou, ktorá zahŕňa všetky zložky. Táto prax musí byť známa aj prvostupňovému súdu. Navyše žalovaný v priebehu konania vôbec nespochybnil výšku žalobcom uplatnenej pohľadávky. S touto skutočnosťou sa však prvostupňový súd pri rozhodovaní vôbec nezaoberal, čím poprel zásadu kontradiktórnosti civilného procesu. Taktiež namietal rozhodnutie prvostupňového súdu zamietnuť žalobný návrh čo do uplatnených úrokov z omeškania so zaplatením dlžnej sumy, ktoré nemá žiadnu oporu v zákone. Úroky z omeškania nie je možné zamieňať s pojmom úroky, ktoré sú osobitným typom príslušenstva pohľadávky. Prípadná bezúročnosť úveru nemá za následok zánik povinnosti dlžníka plniť úroky z omeškania s plnením platobnej povinnosti, na ktoré ma veriteľ zákonný úrok zakotvený v ust. 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

V prípade ak odvolací súd potvrdí rozhodnutie prvostupňového súdu v zamietavej časti, napáda súčasne aj výrok, ktorým bol zaviazaný na náhradu trov konania vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, ktorý v konaní úspešný nebol. Prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí čo do výroku vyslovil, že účastníci konania boli čiastočne úspešní, preto v súlade s ust. 142 ods.2 O.s.p. nemá ani jeden z nich právo náhradu trov konania. Napriek tomu v kontraste s vyššie uvedeným výrokom, priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania z časti, v ktorej bol žalovaný úspešný v spore. Vedľajší účastník na strane žalovaného vstúpil do konania na podporu žalovaného a zdieľal jeho neúspech a preto mu nemala byť priznaná náhrada trov konania. Namietol neúčelnosť uplatnených trov konania vedľajším účastníkom, ktorý svojím konaním nijako neprispel k výsledku konania.

Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvostupňového súdu v zamietavej časti tak, že zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 3.803,37,- Eur s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania a právneho zastúpenia. Na náhradu trov konania žiadal zaviazat' aj vedľajšieho účastníka na strane žalovaného.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania - teda v zamietajúcej časti a v časti o náhrade trov konania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že rozsudok prvostupňového súdu je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p s výnimkou časti zamietnutia žaloby vo vzťahu k uplatnenému úroku z omeškania zo sumy 3.947,11 Eur..

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či prvostupňový súd rozhodol vo veci správne, ak žalobu zamietol v časti prevyšujúcej sumu 3.947,11 Eur z toho dôvodu, že predmetný úver pre chýbajúce náležitosti úverovej zmluvy považoval za bezúročný a bez poplatkov vrátane zamietnutia úroku z omeškania .

Odvolateľ namietal, že prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil v dôsledku nesprávnej aplikácie ust. § 4 ods. 2 písm. i) Zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom podľa ods. 3 citovaného ustanovenia ak zmluva okrem iných i túto náležitosť neobsahuje, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov s tým, že pre predmetnú zmluvu takéto rozpisovanie nebolo povinným, pretože ak záväzky spotrebiteľa zo zmluvy sú uhrádzané jednou splátkou, potom spotrebiteľ je informovaný koľko splátok, a akej výške a v akých termínoch má uhradiť. Ak sa potom jednou splátkou uhrádza aj istina a úrok, potom záväzok je splnený pripísaním sumy úhrady na účet veriteľa. Zmysel ust. § 4 ods. 2 písm. i) sa uplatní len vtedy, ak počet splátok alebo termíny splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov je rozdielny, čo však nie je daný prípad. Odvolací súd s týmto názorom odvolateľa nesúhlasí.

Je nesporné, že citované ustanovenie § 4 ods. 2 písm. i) v spojení s ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch má za účel - cieľ ochranu spotrebiteľa tak, aby dodávateľ bol povinný spotrebiteľovi ešte pred uzavretím zmluvy, resp. priamo v nej poskytnúť prehľadne všetky relevantné údaje na základe ktorých sa spotrebiteľ môže rozhodnúť, či zmluvu o úvere uzavrie alebo nie. Spotrebiteľ musí byť pred uzavretím zmluvy o úvere dôkladne informovaný. Na to, aby sa spotrebiteľ mohol rozhodnúť na základe úplnej znalosti veci, musia sa mu pred uzavretím zmluvy o úvere poskytnúť primerané informácie o podmienkach a nákladoch spojených s úverom a o jeho povinnostiach, ktoré spotrebiteľ môže zväžiť. Aby bolo zabezpečené, že spotrebiteľ bude mať vždy dostatok relevantných informácií pre svoje rozhodnutie, zákonodarca v § 4 citovaného zákona vymenúva zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V rámci nich vymenúva tie, ktorých neuvedenie v písomnej zmluve má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, čo predstavuje určitý postih - sankciu pre dodávateľa, ktorý zákonom predpísané náležitosti v zmluve neuvedie. Cieľom zákonodarcu pod hrozbou uvedeného následku teda bolo donútiť dodávateľov - veriteľov, aby stanovené náležitosti - údaje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzali a zároveň dodržiavali písomnú formu zmluvy.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd zhodne s prvostupňovým sa nemohol stotožniť s názorom odvolateľa, že cit. ust. § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch sa uplatní len vtedy, ak počet splátok alebo termíny splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov je rozdielny, práve naopak, za účelom zabezpečenia dostatku čo najširších informácií pre spotrebiteľa zákonodarca s poukazom i na gramatické znenie citovaného ustanovenia výslovne vyžaduje, aby každá zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala výšku, počet a termíny splátok ako istiny, tak úrokov, tak aj iných

poplatkov. Účel zákonodarcu bolo dosiahnuť, aby dodávateľ bol povinný oboznámiť spotrebiteľa so všetkými relevantnými údajmi potrebnými pre zváženie úveru. Rozhodne nepostačuje a nie je v súlade s citovaným znením zákona a ani s účelom sledovaným zákonodarcom, aby sa táto povinnosť vzťahovala len na úvery s odlišnou splatnosťou a počtom splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Ak by tak malo byť, zákonodarcu by to určite v právnej norme uviedol výslovne, čo sa nestalo.

Pokiaľ žalobca v podanom odvolaní tvrdí, že prvostupňový od žalobcu vyžadoval povinnosť rozdeliť splátku úveru na tri samostatné splátky: splátku istiny, splátku úrokov z omeškania a splátku poplatkov, toto tvrdenie nie je správne. Prvostupňový súd v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. vyžadoval špecifikáciu splátky, a to uvedením výšky, počtu a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Špecifikácia má svoj význam z dôvodu transparentnosti plnenia. V prípade neplatnosti napríklad poplatku spotrebiteľ nemá v zmluvách žalobcu presne uvedenú časť splátky po odpočítaní prípadnej neplatnosti poplatku. To isté platí aj v prípade neplatnosti časti o úrokoch. Spotrebiteľ by sa dostal do stavu právnej neistoty vo vzťahu k otázke, akú časť splátky má platiť v prípade neplatnosti úrokov.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd zhodne s prvostupňovým je toho názoru, že § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je potrebné vykladať tak, že každá zmluva musí obsahovať presné číselné vymedzenie výšky, počtu a termínov splátok osobitne istiny, tak úrokov, tak aj iných poplatkov, pričom absencia už len jednej z týchto náležitostí spôsobuje, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Pretože podľa zistení prvostupňového súdu žalovaný z poskytnutej istiny úveru zaplatil žalobcovi sumu 2.359,73 Eur, čo v konaní sporné nebolo, súd potom správne preskúmaným rozsudkom uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 3.947,11 Eur.

Odvolací súd sa stotožňuje s prvostupňovým súdom v posúdení zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako bezúročného a bez poplatkov (§ 4 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o splátkovom úvere, 21.04.2008) a v tomto smere poukazuje na judikatúru súdov vychádzajúcu z právnej úpravy zákona č. 258/2001 Z.z. a zákona č. 129/2010 Z.z.

„Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a jeho ochrana) pritom zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2007 vrátane, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „suma, počet a termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie súhrnnej sumy úrokov (majúcich byť zaplatených spotrebiteľom okrem istiny a iných poplatkov než úrokov), čo je navzdory odchylnosti takejto úpravy úročenia spotrebiteľských úverov od úročenia úverov všeobecne práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa (ktorý by takto nemal byť pri rozhodovaní sa, či zmluvu uzavrie, zavádzaný ani problematickým údajom o úrokoch, z ktorého nebude schopný vyvodit', aké bude skutočné navýšenie sumy reálne mu poskytnutej a teda i celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť).“ (porov. uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoE/313/2010).

„Vychádzajúc zo zákona o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa predpokladá, že zmluva o spotrebiteľskom úvere sa považuje za bezúročnú a bez, poplatkov, ak úverová zmluva neobsahuje náležitosti, podľa § 4 ods. 2 písm. a/, b/, d/ až j/, k/ a l/. Súd dospel k záveru, že predmetná zmluva neobsahuje zákonom stanovené náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i/, j/ a h/, a to výška počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru a účely jeho splatenia, priemernú ročnú percentuálnu mieru nákladov, ako i ročnú úrokovú sadzbu K primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva potom zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 4 ods. 2 , písm. i/ zmluvy o spotrebiteľských úveroch, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov viaže ku každej stavu uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako istiny, tak i úrok, a tiež prípadné poplatky. Naplnenie uvedenému účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva, neobsahujúca aj vyčíslenie výšky splátok istiny, úrokov aj iných poplatkov, čím vlastne zákon poskytuje primeranú ochranu právam spotrebiteľa pri uzatváraní úverových zmlúv,

aby tieto neboli zavádzajúce ani problematickým údajom o úrokoch z ktorého nebude schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy reálne u poskytnutej a teda i celková cena za ktorých si požičiava, a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť. V tomto smere poukazujúce procesný súd na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave zo dňa 26.06.2013 č.k. 11Co/123/2013-95, kde potvrdil rozsudok súdu I. stupňa vo veci žalobcu, vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda 8C/72/2012, kde súd vyslovil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je bez úročná a bez poplatkov, z dôvodu porušenia ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ výška a počet termín splátok, istiny úrokov a iných poplatkov, odvolávajúc sa na § 4 ods. 3 veta druhá citovaného zákona “ (porov. rozsudok Okresný súd Dunajská Streda sp. zn. 5C/406/2014).

V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Tento výklad dopadá aj na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného zákona. Podstatou spotrebiteľskej ochrany je, že sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa).

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok prvostupňového súdu v napadnutom výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšku okrem úroku z omeškania vzťahujúceho sa k sume 3.947,11 Eur (§ 219, ods. 1, 2 O.s.p.).

Odvolací súd však konštatuje, že v napadnutom rozhodnutí absentuje zdôvodnenie zamietnutia nároku žalobcu predstavujúceho úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy uplatnenej žalobou od 13.03.2013 do zaplatenia.

Úverové obdobie, teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ však si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z.

Za čas po splatnosti úveru teda má veriteľ právo na úroky z omeškania vo výške stanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom. Akékoľvek navyšovanie úrokov z omeškania sa dostáva do rozporu so zákonom. Úroky z omeškania predstavujú zákonný nárok a limit je explicitne upravený.

Keďže je nárok žalobcu dôvodný vo výške 3.947,11 Eur, vecne správne je rozhodnutie prvostupňového súdu o zamietnutí úroku z omeškania nad sumu 3.947,11 Eur. Vo vzťahu k úroku z omeškania zo sumy 3.947,11 Eur odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie (§ 221 ods.1 písm. h/, § 221 ods. 2 O.s.p.) vrátane výrokov o trovách konania.

Úlohou prvostupňového súdu bude opätovne posúdiť dôvodnosť uplatneného úroku z omeškania zo sumy 3.947,11 Eur od 13.03.2013 do zaplatenia.

Prvostupňový súd rozhodne aj o trovách konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.